

KOLOZSVÁRI PAPP LÁSZLÓ

Örvendezők

Harmadszor lépve ugyanabba a folyóba, az írónak, ha magyar – ennek a néhány szónak az összekapcsolását is igazán abbahagyhatná már, gondolkozott is máson, de jobbat a maga íróldolmányában még mindig nem lát derengeni a középalcsony láthatáron –, az írónak tehát, ha magyar, illenék tudnia, hogy újfent ugyanabban a folyóban fogja találni magát. Hogy örök köz-helyekre rácsfolva: nem *rbei* a *pantha* vagy nem *pantha* a *rbei*. Mondják, hogy példátlan világtörténelmet írunk. Mindig az volt, mindig, mindig! Azért a mienk egy kicsit példátlanabb. Ámbátor mi különbség van a lovagvárában őszbe és impotenciába csavarodó rablólovag őrgrof, illetve erdőbirtokot eddig a pártelit jogán birtokló ifjú kis(z)hevenyész, csonttörő és izomhúrpengető ávos apuka kedvence között, aki a nevezett birtokot immár magánterületként keríti be, zár ki minket belőle? Lényegében nincs különbség. Aztán meg: ha tud róla az ember, nem vágyik oda. Ha meg nem, akkor hová vágyik? És mégis, és mégis... Egy kicsit gyorsan folyik ez az állóvíz!

Az író, ha magyar, tanult közben. Nem kezdi immár harmadszor úgy, hogy elég volt, lányok, fiúk, ne marakodjunk, nincsen konc! Vagy nemesebben szólva: van, de mi viselkedjünk méltóságteljesen. (Kétszer próbálkozott már ezzel az elmedallamosítással.) Ki tudja, milyen erőket szabadít fel az utolsó két foka az utolsó kétezer eszkimóból? Madách legyen a talpán, aki azt megmondja! Hogy majd a leszámazottak, hogy majd a szellemi örökösök! Mit kezdjek velem, hogy a nyű essék bele!, hördül rá a közép magas horizontra a kor művésze (is!), s veti magát a félreesőbb fókacafatra, s képviselőtében nyilatkoznak nemes hangelű elmék jó fatálisakat, miszerint – csak úgy, tompa elmeélemből idézve!, semmi jegyzet! –: féltem, ó, be féltem a közeljövőtől azokat a művész és egyéb hozzá nem értő barátaimat, akiknek nem sikerült tartósabb viszonyra lépniük valamelyik politikai csoportosulással...! Az ilyeneknek bizony fuccs, ha nincs atyai örökség. Avagy egy másik bölcs vigasz: bizony, nagy itt a korrupció, lopnak ezek, mint a szarkák!, nem másként, nyilatkozza tudósunk, csak úgy, mint a középkor végi, újkori Angliában, ott is loptak, raboltak, harácsolnak, amíg volt mit, aztán abbahagyták, mert már nem volt mit. Hankiss Elemérnek biztos igaza van, mindig igaza volt, már annyira hozzászokott, hogy ha azt akarná, hogy egyszer ne legyen igaza, az sem sikerülne neki. Rövidlátó (magamszerű) taktikai megfontolásból nem kéne mégis cipzárt varmnia a szájára? Mégsem kéne tán átírni a *János vitéz*t, melynek ezredvégi változatában Kukorica Elmeél János e szavakkal nyitna be a haramiatanyára: Nyugi, nem kell a hitvány pénzetek (mondaná, az emelkedettség végéről!), nyugi, tegyetek le bicskát, mordályt, karikás ostort (merthogy a mai értelmiségi bátor, s ha nem is az, áll mögötte egy-két párt!), jó hírt hozok: mindig is raboltak, fosztogattak a történelemben, vegyüek csak az újkori Angliát!, ti sem tehetek másképpen!, csupán a történelem determinálódik bennetek (hogy *terminátor* – vetné itt közbe a haramiavezér –, azt még értenék, ó, nagy Elmeélünk, de micsoda előtte az a *de?*). Ne tudjátok, *de* tegyétek! – vágná rá tudósunk, s örvendezne, hogyne, amikor megmondta, s ezzel olyan tisztává lett a lelkiismerete, mintha Tixet ivott volna, dupla mosóerővel. Na, akkor hegyibe', emberek! – kiáltana fel a

rablóknak az addig lelkiismereti aggályokkal viaskodó vezére! Lopjunk, 'sze mindig így volt!, haramiáskodjunk, 'sze sose volt az másképpen. Esetleg, a morálnak az immoralba való átjárhatósága végett, nem tetszene felolvasni a szorongásról és a halálról szóló dolgozatát Kukorica Elmeél János úrnak, a jövő század végén fog megjelenni, a Mozgó Világ júliusi számában, mi még ugyanis a tizenkilencedik században élünk, az erdőben, betyárok volnánk, instálom alásnan, s nem tudjuk, hogy csak addig fogunk rabolni, amíg lesz mit, akkor aztán abba hagyjuk.

Az ember pedig, ha magyar író, olyan tanácstalan lesz. Örvendezne ő is – mint Hack Péter a Hit Gyülekezetében, csak hát az író nem országgyűlési képviselő, ügyvéd és szektatag egy személyben (jó kezekben vagyunk, sóhajt fel a magyar nép már vagy egy évszázada), az író egyszerűbb örömökre vágyik. Tesszük azt, afféle belső szabadságra, ami nélkül a művek nem működnek. Sok minden kell még hozzájuk, ez azonban nélkülözhetetlen. S aggályos ő is – nem kevésbé, mint az erdei haramia –, vajon az ő világán él-e a másik elmebajnokunk, polihistorunk és -phemoszunk (i = ü), amikor így beszél: lám, a dolgos belévaló magyar nép (nem egészen így beszél, de az író kikerekíti az ösztövért értelmet) hát nem lecsérélte a rendszerváltás eltelt nyolc évében a bűzös, trabantos-wartburgos autóparkot! Örvendezünk! Főleg azok nevében, akik kívül rekednek az Opel- és Suzuki-vásárlók körén, de én megemlíteném az Audit is. Jó kocsi! Ajánlom a magyar népnek. Lám, igaza van annak a szektának, mely a vérkeringés élenkítésétől az öröm állapotának a beálltát várta (mint állomásra a vonatét!), immár ketten örvendünk: Lengyel Polühérosz László meg én! Azt a fránya magyar népet!, hát nem lecsérélte a kocsi parkot! Nincs ez elveszve! Most kerül meg! Micsoda boldogság, és hogy klap-pol, ahogy a két tudós elme összerakja nekünk a *mindig raboltak a történelemben* észrevételezését a végre kiélt, hedonista hajlamával a homo-haramikusznak! Hogy hol mondták, hol mondták? Nem mindegy az? Fogják ők ezt még mondani.

Az igazi öröm azonban akkor ért, amikor értesültem róla, hogy íróink egy savanykásabb csoportja ráébredt, hogy az együtt örvendezés megédesíti őket, s megalapították az együtt örvendezők írószövetségét.

Engem az ilyen összeállások, egymásra találások úgyszintén nagy-nagy örömmel és megelégedéssel töltenek el (mint Politikai Bizottságokat töltött volt el megelégedéssel más Politikai Bizottságok határozata, rendszerint a mienkét a szovjet). Hát még ha olvasom, miért is lettek egymásra a fiúk (s a lányok is, bizony, itt van mindjárt az élete javát a kolozsvári Széchenyi téren leélt Balla Zsófia, hát ne örvendjen az ember, látván, milyen könnyen és hamar lelt rá az örvendezés magyar útjára!). Maga a boldogság (nekem!) megtudni, hogy a fiúk és lányok „egymás szellemi munkásságát” megbecsülni, egymás érdekét védelmezni óhajtják. Merthogy közel állnak egymáshoz szellemileg! Elképzelem, amint összejönnek. Rejtekhelyen...? Mint régen, Rudi bácsi vezetésével a válogatott focikeret...? Az bizony meglehet, hiszen megbecsülni egymást lehet nyíltan is, na de ha védelmezni kell azt a közel álló értéket! Mert jön az ellenség! Nekem külön örvendezés, hogy ők tudják, hogy jön az ellenség, s akkor ők összejönnek védelmezni, s mivel nekem nincs veszélyérzetem, elég, ha csak őket figyelem, s máris rejtekhelyre vonulok én is, amíg elvonul az ellenség! Ilyen körmönfontan fogjuk intézni a dolgot, fiúk, lányok! Ti bújtok egymáshoz, én meg csak figyelek! Nekem ugyanis jobban megy a figyelés! Mint a bújás. Össze. És melegség járja át öreg szívemet, tudván, hogy ti egymásnak 666666 (hathatós) érdekképviselőket nyújtotok, nem beszélve az Interneten külön nektek megjelenő információs hálózatról. A vers, melyben az időződő műfordító hatpettyes katicabogárnak érzi magát, valósággal üvölt (mint egy Ginsberg) az Internet után! Hogy ne csak mi, magyarok röhögjünk! Engem a majdnem minden porcikámat kitöltő örvendezésben csupán Stanisław Lem poroz be némelyes kétségekkel, amikor így nyilatkozik: „Az Interneten áramló információ kilencvenhat-kilencvenhét százaléka egyszerűen szemét, hülyeség, amit az emberek egymásnak írogatnak.” Szilárd, örvendező hitem szerint persze író és íróő társaim egymás maradéktalan örömeire írogatnak ugyan, írásaik azonban a fennmaradó három-négy százalékban he-

lyezkednek el! Ember legyen persze a hardverjén, aki azt onnan kiveri! (Hiszen azt mégsem hihetem, hogy dohányra, stexre megy a zsuga, író társaim ennél sokkal emelkedettebbek, noha ők is a világpiacról vásárolnak – volt lengyel, volt MDF-, most van a világpiac, a Demján... Bednij?, vagy az egy másik mese?) De adjuk vissza Stanisław Lemnek a szót: „Az elérhető információ mennyisége ugyanis semmit sem árul el annak minőségéről.” Ez úgy... mintha... igaznak hangzanék, nem...? „Én nem kívánok csatlakozni az Internethez – folytatja Lem, az a lengyel barbár, vesd össze: részeg barbár – Voltaire Shakespeare-ről. – Jelenleg folynak olyan kísérletek, amelyek a televíziós képet szeretnék összekapcsolni az Internettel. Nem tudom, mi lesz ebből, de látok egyfajta veszélyt a kultúrára, a könyvekre. (Jaj, fiúk, jaj, jaj!) Minek fárasztanánk magunkat az olvasással, ha elég odaülni a számítógép elé, és nézni. A tömegkultúra szép lassan kiszorítja az elitkultúrát.”

Ez az! Ez a mi, magyar írók egymásnak jobban örvendező különítményének válasza erre a defetista hangra! Mi majd megmutatjuk, hogy a mi hatpöttyös katicabogarainkat fogja olvasni az emberiség. Én pedig, itt né, a harmadik emeleten (lift nincs) ülve örvendek, hogy útban van immár a magyar elitkultúra egy jól szervezett csapata, a tömegkultúrával szemben! Magyar háromszázak a Thermopülei-szorosban! A magyar Áfor-erő! (Áfor a szerelmesek cinkosa rég! Lásd még: szépirodalmi olajszőkítés.)

Mert hogy másról is lehet szó, mint a legnemesbről? Mert hogy előttük egy nemzetnek sorosa áll? S ha azt az Interneten kivívták a mély süllyedésből, s a pártszellemharcok tiszta sugaránál oly magasra tették, mint lehet, akkor mondhatják, térvén őseik porához, ez jó multság, *férfi*- (Balla Zsófiánál, Beney Zsuzsánál, Gács Annánál, Harangi Andreánál, Kéri Piroskánál, Mándy Stefániánál, Parti Nagy Lajosnál, Radics Viktóriánál, Szirmai Ágnesnél *női*, a felsorolásba becsúszhattak hibák*, kivéve Lányi Andrást, akinél *lányi*) munka volt?

Mert hogy olyasmiről is lehet szó, hogy a fiúk, lányok (asszonyok, kik meglelték hazájukat, nem úgy, mint József Attila!) ösztöndíjakat, alapítványi pénzekből való részesedést és egyéb forintosítható, schillingesíthető, költőkről lévén szó: lírásítható lehetőségekhez remélnék hozzájutni Interneten és még épphogy hatalmon lévőkön, volt segédállamtitkárokon keresztül, azt el sem tudom képzelni, s ha valaki ezt állítaná, határozottan visszautasítanám, mondván: ezek nem olyanok! Ezek a szellemharcok tiszta sugaránál! Teszik magukat oly magasra, mint lehet!... Hogy dögvézt sóhajtának ezek a hír nemzetére? S ledöntenek, amit ezredek ész napvilága mellett dolgoznak?... Nem oda Buda!, mondanám én erre örvendezve, s a kés éle megcsillanna nemes nyakélelen (vagy a nap fénye nemes arcélelen! – választhat ki ki mássága szerint).

Boldogságom közepette, mely már-már repesőnek mondható, úgy ömlik rám, mint cukorporban gázolóra a kinin, öreg és kipróbált szerzőm és publicistám, Tamás Gáspár Miklós jere-miádjá. Mindig kedveltem őt, függetlenül attól, hogy divatban volt vagy sem, de megörvendezni neki igazán – s veszemre! – akkor tudtam, amikor híret vettem volt, hogy ő lesz a Beszélő főszerkesztője. Na, mondtam volt örömmel, lesz végre egy lap, amit úgy fogok várni, mint az éhhalálra ítélt öreg római a meztelen lányát, Perót, aki azért jár be a börtönbe, hogy megszoptassa atyját! Korai volt az öröm, ő nem lett főszerkesztő, a lap viszont egyedülálló: hogy egy ilyen szép papírra nyomott és drága lap ne közöljön hónaposlag egyetlen elolvasható írást sem, erre tán még a legöregebb rómaiak sem emlékeznek! Még egy ilyen agylágyítóan unalmas, üres és lapos lapot! Hááát ilyet!, ahogy az Alföldön, a dagonyákban mondják idősebb háziasszonyok, amikor telt popsíjukat beleeresztik a termálvízbe. A derék TGM elmegy ráadásul tanítani Amerikába (én egész népeteket fogom, nem középiskolás fokon), s nem ír publikát, melyekben még a tocquevillogást is szeretem, el is olvasom, nem is értek belőle egy szót sem,

*A szerző megjegyzése.

de mit tehet egy filozófus, beleírja olvasmányai jegyzékét a középhorizontú (magamfajta) értelmiségieknek riant harci riadóiba! Tocquevillog!, gondolom én ilyenkor meghitten. Nem baj, fő, hogy egészség legyen, kedves TGM!

Na de amikor így fakad ki, keserűen, mint gyógyszergyári göngyöleg: „Ha nem akarják, hogy a szocialista miniszterelnök mint kétbalkezes inast rugdossa le őket a cselédlépcsőn, most azonnal kell távozniuk a főbejáraton, mielőtt nem késő!” Bizony, az SZDSZ-ről mint kormányzó pártról mondja ezt, olyan férfiak pártjáról, mint Kuncze miniszter és Magyar miniszter, és Eörsi Mátyás, aki az alkalomhoz, a történelmihez illő elfogódottsággal dadogta el a parlamentben, hogy meghívtak minket a NATO-ba, az ő nevéhez fog tapadni, mint Szűrőiséhez a kikiáltás, a köztársaságé, s ha marad még magyar történelemoktatás Magyar után, nebulók fognak megbukni Eörsiből, Mátyásból, miért?, van más is? Na, ki dadogta, hebegte el, zavarodott bele a mondatszerkezetbe, jó germánosan a végére téve az állítmányt *es ist* (utána szóözön, s például az, hogy): *gestorben!* De ez csak példa, hiszen *leben, lebte, gelebt!* Nem meghalni, élni! (Igazán megtanulhatta volna kívülről azt a történelmi mondatot az az Eörsi, mi más marad belőle, mint ez a bejelentés, ha már direkt neki félbeszakítják az országgyűlést, merthogy most egy történelmi jön! Hogy milyen Eörsi, hát Mátyás, miért, van más is?)

Kedves TGM! Ki vagyok tömve örömmel, mint a díványpárna zégrájsszal! Tudom, hogy neked fáj – nekem is, annyi minden, itt van mindjárt maga az élet –, ilyenkor én nálamnál okosabb embereket olvasok. Vagy, mivel én sem vagyok olyan buta, csak felidézem őket magamban, mert már olvastam. Például Tölgyessy Péter urat, aki „egyfajta politikai vállalkozásként” határozza meg a fiúkat, ami végül is bejött, teszem hozzá én örvendezve, hiszen például Pető Ivánnak van néhány kézi csomózású perzsaszőnyege, s ő is új lakásba költözött, s ilyen önzetlen volt a többi is, mind. S akkor jössz te, kedves TGM, s azt mondd, hogy cselédlépcső meg hogy lerugdosás, merthogy *kétbalkezes*, az lehet újabb politikai éles- és előrelátás! Nem olyan nagy a baj!, hidd meg nekem! Hogy te nem ezért kaptad volt a pofokat az ántivilágban? Hogy te az elviség és az eszme szilárd talaján röpdülsz tocquevillogni Amerikába és vissza? Erre is tud kádenciát a szívós Tölgyessy úr: „A párt közben elfordult az egykori demokratikus ellenzék hagyományainak fontos elemeitől. (Ezt is imádom Tölgyessy úrnál, azt, hogy *hagyományainak elemeitől!*) Az emberi jogi célok, az elesettek és megaláztatottak védelme alig található meg politikájában, a szabadgondolkodó értelmiségi holdudvar inkább csak színesíti arculatát. (Zabálnivaló: *színesíti arculatát!*, valóságos orosz krémtorta! A stílus úgy parodizálja tárgyát, hogy szerző észre sem veszi! Ezt csak a legnagyobbak tudják, tisztelt Tölgyessy úr, engedje meg, hogy én Önt legnagyobbnak nyilvánítsam.) Domináns csoportja nagymértékben megszabadult vitakozó, feleselő tagságától. (Hát ez a szőr, tisztelt TGM! Ám itt bűg fel s tör az élre a jó Tölgyessy úr, mint Northon motorkerékpár a háztömb körüli versenyen, Kolozsváron, a Deák Ferenc utcában, menetiránnyal szemközt, emlékszel, vagy akkor még nem is éltél?) Több más hazai párthoz hasonlóan szervezetét elsősorban a politikából élő személyek működtetik.”

S akkor te az elvekkel jössz, meg azzal, hogy „méltósága utolsó roncsait kellene megmeníteni az SZDSZ-nek”? Hol van az már, kedves TGM? A pol. biz. bejött – politikai biznisz –, a többi laza levezetés, ahogy rekorder úszók úsznak ráérős hosszokat, nehogy elzsírpárnásodjanak. Hogy közben miről ábrándoznak? S hidd meg, hogy ábrándoznak, ne legyek író, ha nincs így! Az ember végtelen. (A mondatból kimaradt egy szó.)

De mindig csak ez a súlyos szürkeállomány?! Tegyük le, a mienkét, ah!, egy szóra! Jut eszembe a magyar demokráciáról, annak is különösen az utolsó három évről, hogy áll a két fehér márvány nimfa, meztelenül, az egyik nőnemű, a másik hímnemű, áll a tóparton, s nézi egymást. Arra röpdül az angyal, megsajnálja őket: homlokcsók, megelevenedés, be a bokorba, viháncolás, kéjes sikolyok, aléló sóhajok! A kis puttó nem bírván kíváncsiságával, föléljük röppen, s mit hall: „Ó, igazán, hagyjuk már abba! Én már unom!” „Hogyisne! Most te tartod a ga-

lambot, s én szarom le!" Bizony, tisztelt Tamás Gáspár Miklós, bizony, bizony! S-ez-még-csak-a-kez-det-most-kezd-jük-a-jük-a-most-kezd-jük-a-jük-a-rácsos-kaput-rig-liz-ni!

Megértem én, hogy neked, aki...!, ez fáj! Nekem is, aki...! De hol van a legközelebb a segítség? Ahol a legnagyobb a veszedelem! Olvasom régi harcostársadat, Eörsit, nem Mátyást, hanem Istvánt, azt írja, hogy ideológia és politika közt különbséget kell tenni! Merthogy – mond, TGM, ezt Lukács elvtárstól lehetett megtanulni, mert én nem olvastam, akkor már inkább Tocqueville –, merthogy van olyan párt, mely per definitionem baloldali, s épp végrehajt egy jobboldali politikát! Ez úgy van – filozófiából te jobb vagy! –, hogy van mondjuk egy derék családapa, szereti feleségét és gyerekeit, csak most épp rablógyilkosságot hajt végre? Vagy úgy van inkább, hogy mivel van gyereke döggel, beáldoz egyet-kettőt, hogy nagyra nőjenek a többiek? Te mond meg, TGM, a finom ideológiájáról nevezetes, a megkülönböztetésben felülmúlhatatlan szerzőt is közelről ismered, a pártot is együtt alapítottátok, melyet most mint kétbalkézes inast rugdosnak le a cselédlépcsőn, ha nem megy ki a főbejáraton! Nem mindegy az, kedves uram, fő, hogy kinn legyen, nem igaz? Vagy hogy kell akkor érteni ebben a nagy megkülönböztetésben?

Egyébként tudod, mi az: szögletes és vasból van?... Elrontott üveggolyó.

Na de örvendezzünk tovább! Az egymásnak jobban örvendő írók melegét hűtögető Stanisław Lem már-már erőt vett hangulatomon, amikor elkezdtem olvasni Csepeli Györgyöt, az esztétát. Megszerettem. Vezet a harcra! Váci út fele neki!... Igaz is, beszélnek, hogy sose volt még ilyen tiszta a Duna Csepelnél. Merthogy tönkrement a mentében felépített sok vasmű, szlovák lelemény és magyar tünemény. Inni lehet a vízből! Most ugyan árvíz van – július 21. –, belemosva sok dög és régi temető, hogy ezek a halottak sem nyughatnak! Semmi árvitt értelem, a víz tényleg elvisz mindent. Úgy kell nekünk ilyenkor Csepeli György, mint izzó kokilla a volt magyar miniszterelnök-helyettesnek, hogy is hívták...? Vályi Péternek? Ó, ha megérhetne volna! Emlékeztek még rá, dalár fiúk, lant- és líra-!, főleg lírapengető lányok? Amikor a magyar sajtó, a költői fogantatású, így búcsúztatta, hogy aszongya: a történelem öntőformáiba lötyintve, forrón és szilajon, hogy megálljon az örök talajon! Szegény Vályi Péter! Pedig milyen szép nagy csatlóselit vályhatott volna belőle!

Csepeli György, miután megvilágította nekünk az újságban az *anómia* mertoni értelmét, mely, mint köztudomású... a múltkor a tiszaföldvári úszómesterrel is épp azt beszéltük, hogy annál már nincs is köztudomásúbb Magyarországon, mint hogy az anómiának a mertoni értelmezése jóval bonyolultabb, mint a durkheimi, neveltünk is, s idéztük a répatermelő ózdi olvasztárt, aki a minapában megjegyezte, hogy ez csakis a célok és az eszközök diszkrepanciája miatt van! Akkor ez most azt jelenti – cseng még most is a fülünkben a dunaújvárosi négygyerekes hajléktalan tűnődése –, miszerint vagy normatíve jóváhagyott célok szerint működünk eszközök nélkül, vagy vannak eszközeink, de nincsenek céljaink...? Úgy van, úgy!, örvendeztünk, olvastad hát te is Csepeli Györgyöt...? Hát ő is megírta?, kérdezte a vodkagyári szakmunkás a Nyírségből. Én meg itt azt hiszem, hogy ez köztudomású! Amiképpen az is, hogy az európai integrációhoz, az észak-atlanti katonai szövetséghez való illeszkedésünk csak úgy valósulhat meg, ha megszerzett szuverenitásunk jelvényeinek jelentős részéről lemondunk. Meg hogy ezért át kell minket nevelni! Jó is lesz az, bizony!

Így beszélgettünk, nevetgeltünk, örvendeztünk! Hogy már megint... Mi megint...? Át leszünk nevelve! Térjünk vissza azonban írórtársaink eléggé nem helyeselhető – ő, ha én is köztetek lehetnék!, sóhajtott fel Toldi, aztán csak tartotta nekik a „nagy fát”, mutatván az utat, hol Budára tér el, a szép magyar vitézeknek, aranyos leventéknek (hogy ki?, hogy ki? Hát Arany!... Jó lesz devizában is?) – érdekvédelmi és szolgáltató szervezetére. (Ez a szolgáltató szervezet, ez... ööö... nőnemű, kedves, mondjuk Szilágyi Ákos, öreg barátom? De akkor mit szól mindehhez, mondjuk, Gács Viktória, akit ismeretlenül is üdvözlünk, s ígérjük, hogy meg fogjuk őt ismerni, mihelyt elkezd szolgáltatót őt a szervezet!)

A nagyszerű Csepeli, aki nem is esztéta, hanem szociológus, így vigasztal (örvendezve!): „Hangsúlyozom, itt egy (sic!) átrendeződés zajlik. (Ha germanizmusokra, akkor az már befejezett múlt.) Ha Amerika nem képes megállítani a mexikói bevándorlókat, akkor mi hogyan lennénk képesek erre?” (Örvendezve értjük mi, hogy nem a mexikóiak jönnek, de azért tán nem ártana csökkenteni a mondanivaló és a megfogalmazás közti diszcrepanciát – mint azt a cserkeszőlői strand masszörje is szereti hangoztatni. Mertoni értelemben, fűzi hozzá, s helyretolja hüvelykjével a kibicsakló csigolyát.) Mert, folytatja szociológusunk, „a globalizáció” nemhogy veszélyeztetné a nemzeti kultúrákat, „éppen ellenkezőleg. Az elektronikus kommunikáció virtuális terébe kerülve olyan nagyszerű lehetőséget kapnak az egyes nemzeti kultúrák, amely minden korábbinál nagyobb esélyt ad a megmaradásra. Mindössze kattantanom kell, máris kilépek az Internetre, megnézem Magyarország home page-ét, elmegyek a Széchényi Könyvtárba vagy az Egri Egyházmegyei Könyvtárba, elolvasom a Népszabadságot, megnézem Arany János *Fülemüle* című versét: ez eddig így elképzelhetetlen és megvalósíthatatlan volt.” Ha ezt mostmár még egyszer összevetjük Lemmel, aki szerint az Interneten áramló információ 96–97 százaléka szemét, a régi mondást látjuk igazolódni, miszerint szemétdombon terem az igazi drágakő! (Például a Népszabadság!) Ő különben most is írógépén dolgozik, mint mondja, de ért is az efféle Stanislaw Lem a modern technikához.

Na de ez mind semmi, szolgáltató szervezetet alapító lányok és fiúk. Csepeli úr máshol így beszél: „Arra semmiféle energiát nem kell fordítani, hogy valakiben kialakuljon saját társadalmi csoportjának felsőbbrendűségi hite”, nincs itt más teendő, mint hogy elkezdjük oktatni a globális etikát. És siessünk vele, mert jönnek a mexikóiak, Amerikának sem sikerült feltartóztatni őket!

Szerettük volna még földidézni a derék nyírsegi munkanélküliekkel és vodkagyáriakkal, no meg a tönkremenő dunántúli vállalkozókkal való esti merengéseinket arról, hogy a képzettek, az információs és kommunikációs módszerekre érzékenyek szinte behozhatatlan előnybe kerültek mindazokkal szemben, akik valamilyen módon még mindig az államtól remélik sorsuk jobbrafordulását – mint arra Csepeli György is ráérez. De telik ki a terjedelem, dögfáradtak vagyunk, amint árvíz sújtottan úszunk lefelé Csepeli mellett, s még nem említettük meg Hernádi Gyulát, aki azt nyilatkozta, hogy az irodalmi élet egyre kevesebb íróé! Na és az Internet?! kedves Gyula?! Nem értelek! Te keseregsz, én pedig csak örvendezni tudok annak, hogy Mariana D. Birnbaum, Los Angelesben, csak őt magyar író ismer. Annyit csak kell neki, ha egyszer a magyar irodalom a kutatási területe. Örvendjünk neki. S ne áruljuk el a magyar olvasónak, hogy a neve Körtefát jelent. Gallyán őt a körte. Villanyból sok. Hogy erről film volt a tévében? Ennek én külön örvendek, hiszen így sokan megtudhatták, amit D. Birnbaum is tud! Te meg akkor, kedves Hernádi Gyula, olyanokat mondasz, hogy azt hiszed, „ezeket az embereket valamiféle kapcsolatrendszerre támaszkodva kiszemelik, s elkezdik az ő tehetségüket, az általuk képzelt értékeket kizárólagossá tenni”. Meg hogy a kérdés mélyére ásva, így keseregsz (örvendezve): „Az itteni kulturális életben – elsősorban egyetemi tanszékeken, különböző orgánumban, alapítványi kuratóriumokban – valamiképpen megmaradt a Kádár-rendszer öröksége. Ezeket a helyeket foglalták el a slapajok. A slapajok alatt az egykori marxista szemléletű tanárok, szerkesztők, kritikusok tanítványait kell érteni, akik a magyar irodalom egy jelentős részét már nem is olvasták, csak elődeiktől tudják, hogy bizonyos szerzőket nem kell túlértékelni.” S ennek te nem is örvendesz, kedves Gyula?

Hát nem volna snassz, ha ezek olvasnák az író, ha magyar?